

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főlelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Nyílt kérdés

Debrecen város polgáraihoz!

Szent Karácsony hetében Debrecen városában nem volt igazi krisztusi békeesség!

Az ünnep előtt is, az ünnep után is felkorbácsolódtak a szenvedélyek, háborogtak az idegek, sebzett az ingerült gyűlölködés.

A város törvényhatósági bizottsága tartott közgyűlést ünnep előtt, ünnep után is.

Ezek a közgyűlések zavarták meg a lelkek békéjét, mert a politizálás elvakult mesterei a lélek legbelsőbb, legérzékenyebb és legdrágább kincsét: a vallást dobták bele a politikába, a vallást használják fegyverül, hogy a polgárok egymást azzal megsebezze.

A város és megye határait telekürtölték, hogy kálvinista-üldözés van, veszályban a kálvinizmus, meghordoztatták a véres kardot és fegyverbe szólitottak mindenkit, aki vallási gyűlölködésre kapható volt!

Akik ismerjük a vezérek régebbi politikai multját, pártállását s ebben a pártban, vagy az időközökben változtatott pártokban kifejtett ténykedésük irányát: a vérszkiáltást kétkedve fogadtuk, azért megvizsgáltuk a dolgot.

A vizsgálat eredménye az, hogy kálvinista-üldözésről, elnyomásról szó sincs és már csak azért sem lehet, mert hiszen Csonkamagyarország ez időszertinti legfőbb ura: a Kormányzó is kálvinista ember. Az igaz, hogy a római kath. egyház erős belterjes munkát fejt ki, különösen a kommunizmus által előidézett vallástalanság ellensúlyozására, de ezt talán csak nem lehet a kálvinizmus üldözésének tekinteni?

No, aztán megtörtént az is, hogy egyes főbb hivatalokba katolikus vallásukat nevezett ki a kormány olyan helyekre, hol azelőtt reformátusok voltak, mert személyileg ezeket találta alkalmasoknak. Ezt azonban higgadt mérlegelés mellett szintén nem lehet kálvinista-üldözésnek vagy a kálvinizmus háttérbe szorításának tekinteni. Általánosságban is, de különösen az ország mai állapotában, a bolsevizmus és oláh megszállás által teremtett különleges viszonyok miatt a kormány nem ragaszkodhatott a régi sablonokhoz s a közérdeket nem áldozhatta fel egyes emberek vagy egyes körök érzékenységeért. Ezt minden hazafiasan és higgadtan gondolkozó ember beláthatja és be is látta, azokat kivéve, akik hatalmuk elvesztését féltik, akik nem tudnak belenyugodni abba, hogy rendszerváltozás állott be, amely lomtárba teszi az ő csödbejutott 67-es politi-

kájukat s vele ennek a politikának vezérembereit.

Ezek a lomtárba tett politikusok futtak most harci riadót. Ezek ragadták harci fegyverként kezükbe a vallást és tépik, marcangolják a lelkeket, összevesztik az embereket, azzal pedig legkevésbé sem törődnek, hogy a közügynek, szerencsétlen hazánkknak mennyit ártanak az oknélküli viszálykodás felidézésével.

Nem a kálvinizmus üldözése, nem a vallásháborítás a harc oka. A vallás csak eszköz. Az ok és a cél egészen más.

Abból, hogy a harcot **kizárólag személyes téren folytatják, kétségtelen, hogy személyes okok vezetik a vezéreket, akik mind a régi, közösügyes politika legerősebb hívei voltak. A cél pedig: Debrecen polgársága egységének megbontása.**

Nagyon jól tudják ezek a seregüket vesztett vezérek, hogy Debrecen polgárságának tulnyomó többsége a tiszta negyvennyolcas hagyományok követője volt, amely elvekhez való hűséges és önzetlen hazafias ragaszkodás ép oly erős a polgárságban, mint hitének, a kálvinista vallásnak tisztelete és szeretete.

Ezt a hazafiságot akarják megbontani a vallás útján, mert a jövőben sok olyan fontos kérdés kerül országos eldöntés alá, ahol ezeknek az uraknak utjokban állana a régi hagyományaihoz ragaszkodó polgárság egysége.

És ez a megbontás, fájdalom, sikerült. Sikerült pedig azért, mert az emberek még ma sem elég óvatosak ahhoz, hogy megvizsgálják: mi van a jelszavak mögött. Sikerült azért, mert az emberek feledékenyek. Elfelejtették, hogy Debrecen kiapadhatatlannak látszó gazdasága ez alatt a régi rendszer politikai vezéreinek uralma alatt változott át száz milliót megközelítő adóssággá! Elfelejték, hogy kik csinálták Debrecenben az osztalékos városi vállalatokat, a deficites, ráfizetésekkel járó épít-

kezéseket, a hortobágyi halastavat, kik jegyeztettek hitelbanki részvényeket, ahol ma is négy milliója lóg a városnak. Elfelejtették, hogy ezek csináltak Debrecenben titkos társaságokat, klikkeket, amelyek mint a vakondok titokban, sötétben dolgoztak és ásták alá a város anyagi és erkölcsi alapját.

És ezek mind csak a legközelebbi dolgok. Hol vannak még a többi, a régiebb üzletek, amelyekre milliókat fizetett a város és polgársága?

Vajjon ezeket már mind elfeledték, hogy most vezérekül vallják a levitézlett politika vezéreit? Vagy azt hiszik talán, hogy ezek a vezérek változtak meg és most megkedvelték a „csizmásokat”, akiket ezelőtt ki akartak szorítani a közgyűlésből, a közügyek intézéséből? Az volna a legnagyobb tévedés, ha ezt hinnék! Szó sincs róla. A barátkozás oka az egyéni érdek, a számítás, a jövőre előkészülés és egy ügyes fogás, amely a polgárság szavát akarja elhímitani, erejét megosztani.

Közel husz esztendeig dolgoztam egy pártban Debrecen polgárságával s ez alatt az idő alatt számtalanszor láttam megújulni azt a törekvést, hogy az **öslakosság befolyása és a város ügyeiben való részvétele gyöngíttessék**, mert ezt ugy kívánta az uralmon volt 67-es politika érdeke. A polgárság mindig megállotta helyét. S ime, most arra készül, hogy beadja derekát ennek a 67-es politikának akkor, mikor ez a politika már csak visszajáró kísértet?

Hát ez a negyvennyolcas debreceni polgárság segít bizalmatlanságot szavazni a diestelen mult rokkantjainak, az ellen a főispán ellen, aki mindig negyvennyolcas volt?

Mi történt itt negyvennyolcasok? Befogtatók a szemeket, hogy ne lássatok, bedugtatók a füleket, hogy ne halljatok? Vagy talán labancok lettetek?

Dr Tervey Tamás.

Ítélet a népbiztosok bünperében

Négy népbiztost kötéláltali halálra, hatot életfogytiglani fegyházrs ítétek.

Budapest, dec. 28. (N. St. t. j.) Ma hirdette ki a budapesti büntetőtörvényszéken **Stokker** Antal kuriai bíró a népbiztosok bünperében az ítéletet. Közel öt hónapos tárgyalás után. Ilyen monstre per páratlan a magyar igazságszolgáltatás történetében.

Reggel félkilencor már megostromolták jegyért a törvényszéki irodatisztet, azonban csak kevesen jutottak be a terembe. Háromnegyed kilenc óraker szuronyos börtönörök bevezetik a népbiztosokat, akiken meglátszik az izgalmas várakozásnak jele.

9 óraker bevonul a bíróság: **Stokker** Antal kuriai bíró megnyitja a tárgyalást s kihirdeti az ítéletet.

A magyar állam nevében!
 Először **Vántus** Károly 41 éves ácsmes-

ter, három polgárit végzett, katonai szolgálatot teljesített, tizedes, **Haubrieh** József 38 éves, vasesztergályos munkás, 5 elemít végzett, szakaszvezető, **Bokányi** Dezső 49 éves, kőfaragó, szakszervezeti titkár, három gimnáziumot végzett, katona nem volt, **Bajáki** Ferencet 29 éves, lakatos, 5 elemít és 2 polgárit végzett, **Dovcsák** Antal 41 éves vasesztergályos, három polgárit végzett, később munkásbiztosító hivatalnok, mint katona szakaszvezető. **Nyisztor** György 41 éves, napszámos, 30 éves korában tanult meg írni, olvasni.

Agoston Péter dr. 42 éves bírói vizsgálóval rendelkező jogtudományi tanár, zászlós, **Kalmár** Henrik izraelita, nyomdász, három elemít végzett, katona nem volt, **Kelen** József 33 éves izraelita, hivatalnok, katona nem volt, **Szabados** Sándor dr. 46 éves, izraelita, hírlap-

író, államtudományok doktora, személyi adatait olvassák fel.

Vantus, Haubrich, Bokányi, Kalmár, Agoston, Szabados, Nyisztor bűnösök, mivel a helyőrségi fogházban olyan határozatot hoztak, amelynek célja a fennálló állami és társadalmi rend eltörlése és a magukat proletároknak nevező osztálydiktatúrájának megvalósítása. Ezt a fentnevezettek egyhangúlag határozták el s jóváhagyásképen aláírták s ezáltal a magyar alkotmány erőszakos megváltoztatására törekedtek, így bűnösök a felség-sértésben, mint tettestársak.

Bokányi bűnös 45 rendbeli gyilkosságban mint felbujtó, Bajáki 19 egyén szándékos megölésében mint felbujtó, Dovesák Antal, aki a kegyelmet elutasító határozatok hozatalában résztvett, Kelen József, aki bűnös a katonai forradalmi törvényszékek ítéletei hozatalában, Szabados Sándor, aki résztvett a kegyelmet elutasító határozatokban, Haubrich József, aki leverte az ellenforradalmat s rábirta a vörös katonákat, hogy élestöltési fegyvereiket használják, bűnösök a 278. szakaszba ütköző gyilkosságra való felbujtás büntetésében, Kalmár Henrik, Vantus Károly, Haubrich, Bokányi, Bajáki, Dovesák Antal, Nyisztor, Kelen József, Agoston Péter, mint a forradalmi kormányzótanács tagjai, mint tettestársak, pénzhamisítás büntetésében is.

A felség-sértés, gyilkosságra való felbujtás, pénzhamisítás büntette miatti össz-büntetésül Vantus Károlyt, Bokányi Dezsőt, Agoston Pétert, Haubrich Józsefet kötéllaltali halálra, Bajáki Ferencet, Dovesák Antalt, Nyisztor

Györgyöt, Kelen Józsefet, Kaimár Antalt, Szabados Sándort életfogytiglani fegyházra ítélte. Az ítélet rendelkező részének kihirdetés után az elnök öt perc szünetet rendel el. A vádlottakat kivézetik az előszobába. Mikor visszatérnek a terembe, Bajáki hangosan sir. Agoston Péter rászól:

— Bajáki ne sirj!

Stokker elnök ezután az indokolást olvassa fel. Az indokolás olyan terjedelmes, hogy felolvasása még a holnapi napot is igénybeveszi.

A bíróság ez indokolás felolvasása után kegyelmi tanácsa fog alakulni.

A miniszterelnök felgyógyult

Budapest, dec. 28. (N. St. t. j.) Teleki Pál gróf miniszterelnök kigyógyulva betegségeiből, vidékre akart utazni feleségével, de utazását elhalasztotta. Az újévi szokásos üdvözlés valószínűleg elmarad, mert a képviselők nagyrésze a nemzetgyűlés szünete miatt vidékre utazott.

Gazdasági megbeszélések

Budapest, dec. 28. (N. St. t. j.) Ma délután Nagyatádi Szabó László Hegyeshalmi Lajos és Hegedüs Loránt miniszterek s több szakférfi bevonásával értekezlet volt, amelyen gazdasági kérdéseket tárgyaltak meg. Foglalkoztak a mezőgazdasági import és export kérdésével, de kiterjeszkedtek az új élelmiszeri berendezések megbeszélésére is.

Szemérmertlenségek

Márk Endréék erkölcsi izlése

Nem riportot adunk: nem célunk új dolgok feltárása. Ismert adatokat állítunk párhuzamba. Ezzel akarunk tükröt tartani a városi közgyűlés híres vezetői elébe, hadd lássák meg, ha ők maguk nem is, hát a nagyközönség, az ő erkölcsi képmásukat. Lássuk csak hát.

Márk Endre kifogásolja, hogy a virilisek névsorát későn állították össze. — Tavaly ő még későbbre csinálta meg, bár nem volt semmi akadály, most pedig van.

Márk Endre összeférhetetlennek tartja a helyettes főügyészséget a takarékpénztári ügyességgel. — Ő maga szabályszerűen megválasztott és tényleges polgármester volt s ugyanakkor kollegiumi és egyházkerületi ügyész, mely állásban csak helyettesítették ép úgy, mint most Debreczenyt a nagytakarékna.

Márk Endre incompabilitása a debreceni helyettes állásban — de nem lát a magában, ki a debreceni kollégiumnak helyi gondnoka, mint ilyen elnöke a koll. gazdasági tanácsnak, de egyszersmind ügyésze is, vagyis jogi ügyekben megbízó és megbízott, kezelő és ellenőrző.

Baltazár Dezső terrorizálja politikai szereplősökben paptársait, — ő maga azonban a mai városi és politikai ellenzéknek hol látható, hol láthatatlan feje.

Baltazár Dezső átiratban szólítja fel az egyetemet, hogy kollégiumi helyiségeket tanítási célokra kívül más célra át ne engedjen — és most rendőrileg feloszlattott politikai gyűlést ő maga hív össze ugyanoda.

A Dícsőli helyének betöltésénél megakadályozza a gyülekezet által óhajtott Viktor János meghívását többek között azzal a fenyegetéssel is, hogy ő megfordult az elhunyt lelkes halála óta Debreczenben és ez a választást megsemmisítő ok s ez alapon ő azt meg is fogja semmisíttetni — ellenben Hajduböszörményben meghívják, az állandóan ott lakó vallásánart és ezt a választást nem semmisíti meg.

Baltazár Dezső Ekli Józsefet azzal nyugtatja meg, hogy legközelebb behozza Viktor Jánoست — pár napra rá ugyanezt — másik vidéki lelkipásztornak igéri meg. Osztogatja a debreceni katedrát, mint római pápa a bihornoki kalapot!

A nemzetgyűlésen is másutt is fehér terrorral kürtöli tele a világot derék ellenzékünk

— és a valóságban az ellenzék kiválósága fenyegetőzik pofonnal s másik, hozzáméltó vezérférfia hív össze a rendőrség kikerülésével karhatalmi beavatkozást provokáló gyűlést.

Urbi et orbi felekezeti izgatásról lármázna, mint gyújtogató kiáltja a tüzet és hónapok óta dobálják szét a buzbombákat (üsd a kálvínistát!), hogy a református lakosságot az egész Tiszamentén felizzassák a katolikusok ellen.

De talán elég is lesz. Forduljunk el ettől a látványtól.

Debrecen történelmi múltjának jelszava és az itteni kálvínizmus politikai lelkiismerete micsoda, kezekbe került!

Dolgozik a pénzügyminiszter

Budapest, dec. 28. (N. St. t. j.) Hegedüs Loránt pénzügyminiszter tegnap felkereste Wekerle Sándort. Látogatásáról a következőket mondotta:

— Tegnap felkerestem a pénzügyek atyamesterét, aki szeretetreméltóságának egész varázsával halmozott el. Az összes, februárban a nemzetgyűlés elé kerülő javaslatokat bemutattam s azokat Wekerle mind helyeselte.

Végül kijelentette a pénzügyminiszter, hogy több nyilatkozatot a sajtónak februárig nem ad.

Merénylet Lisszabonban

Madrid, dec. 28. (N. St. t. j.) Lisszabonból jelentik, hogy a portugál miniszterelnök és néhány politikai személy ellen bombamerényletet követtek el, amelynek azonban senkisémett áldozatul.

Japán ajándék

Genf, dec. 27. (Nemz. St. t. j.) A japán-magyar intellektuális közeledés, amely a népszövetségi ülésről indult ki, szép ajándékot eredményezett a budapesti egyetemi könyvtárnak. Toyana tanár, a genfi népszövetség japán delegációjának egyik tagja, 37 kötetből álló értékes kis japánológiai könyvtárt állított össze német, angol és francia nyelvű szakmunkákból s elküldötte a budapesti egyetemi könyvtára számára.

A menekültek karácsonya

Még hármát kell aludni... még két-tőt... már csak egyet... s aztán itt a Jézuska!... hangzott lefekvés előtt a meleg gyermekszobában sok pici ajakról, s amikor a hideg decemberi éjszaka ráborította könynyű leplét a kis szobákra, a felér ágyacskákban bohó álmok szövődtek, aranyhajú bábukról, fényes esakókról... Künn a mezőn a hold sápadt sugara bágyadtan siklik végig a hosszú acélsíneken s megakad valami sötét, hosszú tömegen... megáll egy pillanatra, mintha a tilkot szeretné felfedni... Mi az a feketeség?... Egy szó a felelet, benne tengernyi szenvedés, és lángoló hazaszeretet: a vagonlakók... menekültek. A hold folytatja útját, szürke felhők mögé rejtőzik, elsötétíti az égboltozatot... ismét sötétség... csak a vagonok hasadékaiban szűrődik ki egy kis halvány fény. Odaosonok... bepillantok. Alszanak. Itt is a kis Jézusról álmodoznak... Eljő-e hozzánk és a Jézuska? Nem feledhezik-e meg rólunk?...

És amikor eljött a nap, amelyen az isteni kised a földre szállt, hogy egy végnélküli szeretetben összecölje az emberek szívét, nem feledkezett meg róluk sem, felkereste a hosszú vaggonsorokat, a kis szűk kamrákat és oda is elvitte alándékait.

Az országos menekültügyi kirendeltség hivatalos helyiségében szorgos kezek díszítették a nagy karácsonyfát s gyűjtötték össze közel kétszáz menekült gyermek részére a kis eszímákat, meleg ruhákat, kalácsot és egyéb ajándékat. A hivatal érdemes vezetője dr. Darkó Jenő kezdeményezésére. Debrecen hölgyei, a Székely Társaság, s a menekültek jó „férfi hácsija” esodát műveltek. Akik jelen voltak a megható ünnepélyen és a lerongyolódott s a kis Jézus ajándékát váró menekült gyermekeket látták, jöleső érzéssel állapíthattak meg hogy Debrecen áldozatkész közönsége megtette kötelességét. Egy cseppnyi örömet, boldogságot igyekeztek lopni kicsiny és nagy szívébe, s a nemes fáradozás bár csak a szülők arcán legördülő könnyesepp és boldogságtól sugárzó gyermekszemek mondtak érte néma köszönetet — nem volt céltalan.

Az ajándékkal lelkendezve hazasietők a hideg vagon, a szűk, kis szobákat mintha nagyobbaknak, fényesebbeknek találták volna, olyanoknak mint az a régi volt... ott a havasok alján, vagy Bácska rónáján... és amikor ismét leszállt az est, s ismét a földre hintették e zizegő szalmát kétszáz kis gyermekhez kulesolódott hó imára: Adjon a kis Jézus ezerannyit érte.

Bencz Gusztáv (Bácska.)

Orosz-angol ellentétek.

London, dec. 27. (Nemz. St. t. j.) Orosz forrásból megerősítik azt az angol jelentést, hogy az angol-orosz kereskedelmi tárgyalások megakadtak. Ennek oka nem tárgyi ellentétek, hanem mivel az oroszok nem voltak hajlandók lemondani arról, hogy ezentul forradalmi propagandát ne folytassanak.

Olasz kormánycsapatok Fiumében

Róma, dec. 28. (Nemz. St. tel. jel.) D'Anunzio és a kormány csapatai több ízben összeütköztek. A kormánycsapatok hangulata kitünő. A hadijelentés szerint a kormánycsapatok 5 halottat és 30 sebesültet vesztek. Fiume szélső háza körül vannak véve. A kormánycsapatok Fiume külvárosa felé folytatták előnyomulásukat s a lakosság, mint megszábadítókat üdvözi őket. Rómában sűrűn keringenek Fiume elestéről szóló hírek.

Berlin, dec. 28. (Nemz. St. tel. jel.) A Berliner Tageblatt jelentése szerint Fiumét a kormánycsapatok megszállták. D'Anunzio sorsa ismeretlen.

Bulgária nem áll kötélnek

Prága, dec. 28. (N. St. t. j.) Az a törekvés, hogy Bulgáriát belevonják a kis antantba, meghiúsultnak tekinthető.

HIREK

A statisztika

az a tudomány, ami világosan beszél azoknak, akik a számokból olvasni és következtetni tudnak.

Tehát 58 drb. kemény legény vonult fel ismét tegnapelőtt, a régi meleg komázások meghitt színterére, a városi közgyűlési terembe, egy Márk Endre című újkori Don Quijote vezetésével.

Ugyan nézzünk egy kissé körül, hogyan alakult ki ez az 58 voks. Szerkesztőségünk statisztikusa megállapította, hogy a keresztyén nemzeti irányzat letörésére elszánt 58 dalia közül 24 drb zsidó, azaz 42 százalék, szabadkőmives 18, azaz 31 százalék.

De nem érdektelen tovább firtatni ezt a kérdést Debrecenben, a nagy mezőgazdasági városban csak 4 gazda nincs megelégedve a keresztyén irányzattal hogy miért, azt minden gyermek kitalálhatja, aki a diszes névsort elolvassa.

Igy jést tehát a nehéz verejtékes munka után összeverbuvált többség. Érdekes, a társaságban akad egy pár olyan ember is, ki rövid ideje csak, hogy kikerült a friss levegőre.

Ugyan hol lenne Márk Endre, a vén hajvivó és ifjú ébredő, ha az 24 zsidó és 18 szabadkőmives nem volna tagja a törvényhatósági bizottságnak.

— **Nincs szén, sőtét a város!** Példátlanul botrányos a szénellátás, de csak Debrecenben. Tényként állapítjuk meg, hogy mindegyik törhetőbb a helyzet. Szőlőnokon, Nyíregyházán, sőt Hajduböszörményben is van villamos közvilágítás, korlatozott mértékben villamos áramszolgáltatás, csak Debrecenben nincs már napok óta! Hallatlan kulturbotrány ez. All a vízvezeték üzemé is. **Nincs víz!** Páratlanul gonosz helyzet, melynek okozóját a szénkormánybizottságnál kell keresni. Hónapok óta nyilvánartatja a „Hajdudóld” a szénellátás nyomorúságait. **Rau Gottlob** szabadkőmives főmestert nyíltan okoltuk a főispánnak szóval is megígért napi 80 tonna szén következetes elmaradásáért. **Hubert Ottó** főispán hónapok óta táviratot távirat után küldött a szénkormánybizottságnak, de hiába. **Száz és száz zsidó és szabadkőmives kézben levő magánüzemnek is van szene,** de Debrecen közvilágítása részére nincs! Hogy lehet ez? Debrecen világítási vállalata 80 tonnával szerepel ugyan a napi kimutatásban, de viszont a **tényleges leszállításnál nem.** Hajdúvármegye legutóbbi közgyűlésén **Pap Sándor** gazdasági egyesületi titkár le is leplezte a **szénkormány bizottságnál ügött machinációkat.** Mi tovább megyünk és egyenesen rámutatunk arra, hogy **tervszerű zsidó és szabadkőmives aknamunka** következménye Debrecen mostani, szomorú helyzete. Le akarják itt járítani a keresztyén irányzatot. Meddig tűri még a kormány ennek a vakondok társaságnak Debrecen város közönségét szántszándékal sanyargató, bűnös üzemelt? Meddig hallgatnak még Debrecen város keresztyén képviselői a nemzetgyűlésben?

— **Teljes tanácsülés.** A városi tanács **Hubert Ottó** főispán elnöklésével kedden délelőtt 11 órakor ülést tartott, melyen hitelesítették a közgyűlés jegyzőkönyvét. **Aberle Raymond,** a világítási vállalat igazgatója az ülés alatt megjelent a tanácsülésen és bejelentette, hogy nincs szén, nem lesz közvilágítás. **Hubert Ottó** főispán erről a botrányos helyzetről távirati jelentést tett a belügyminiszternek, táviratozott a szénkormánybizottságnak is. A városi tanács tagjai meghótráncokozással vették tudomásul a világítási vállalat igazgatójának szomorú jelentését.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete** f. hó 30-án esütörtökön délután öt órakor az egyesület helyiségében közgyűlést tart.

— **A fejadagokat egyelőre nem emelik fel.** A közlelmzési miniszterium leiratban értesítette a közlelmzésben a várost, hogy felemelik a fejadagokat. Tegnap azonban érkezett egy újabb leirat, melyben a közlelmzési miniszter arról értesíti a polgármestert, hogy a gabona-beszolgáltatás nagyon lanyhan folyik s így mindaddig, míg a gazdák a kivett kontingenst be nem szolgáltatják, szó se lehet a liszt fejadagok felemeléséről.

— **Megint városi közgyűlés!** Debrecen város törvényhatósági bizottsága e hó 30-án, esütörtökön délelőtt 10 órakor ismét közgyűlést tart. A főispán alkalmasint módot akar nyújtani a régi, törvényhatósági bizottság tagjainak, hogy **kibeszélhessék** magukat kedvökre, mert — reméljük — mihamar megejti a kormány az új választásokat és akkor a mostani „lármás” társaság „színe-java” legfeljebb a karzatról nézhet le mostani szereplésének színhelyére, ahova diadalmasan be fog nyomulni a keresztyén nemzeti irányzat. Olyan „közéleti” férfiaknak, mint **dr. Freund Jenő,** **dr. Gáspár Géza,** **Grosz Nagy Ferenc,** **Uthmann Salamon,** **Hoffmann Sándor,** **dr. Burger Péter,** **Lukács Andor,** **ifjú Schwartz Vilmos** stb. vadoban semmi hiányt nem fogja érezni a **KALVINISTA ROMA,** legfeljebb csak az „öreg rokkant” és csatlósai fogják sajnálni őket.

— **A Jótékony Nőegylet köszönete.** A Jótékony Nőegylet szegényeknek karácsonyi segélyezésére követezők voltak kegyesek adományokkal hozzájárulni, amiért ezután is hálás köszönetet mond az egyesület vezetősége: Hajdudóld szerkesztősége 2000 K, **Papler Géza** 100 K, **dr. Fráter Pál,** **Kardos László,** **Csanak János,** **dr. Lindenberger János,** **Kontsek Géza,** **Mihalovits Jenő,** **Apoló mozi** 200—200 K, **Somosy László,** **Békés Lajos,** **Czegledy András,** **Gévay Béláné,** **dr. Fehér Ferenc,** **ö.zv. György Kálmáné,** **dr. Sztankay Aba,** **dr. Czako Zsigmondné,** **ö.zv. Mayer Jánosné,** **Szabó Miklós,** **Szabó Sándor,** **Kölcsey Sándor,** **Bosznay Dezső,** **ö.zv. Zoltán Jánosné,** **Szalay Akosné,** **Wiener Adolf** 100—100 K, **dr. Brokés Gyozó** 200 K, **Kontsek Kornél** 15 m. papirkelme, **dr. Winkler Jenő** 50 K, **Jósa Ödön,** **Fehértóty Dánielné,** **dr. Tihanyi Jozsef** 50—50 K, **Antalfy F. 40,** **dr. Székácsi Dezső,** **Czobor Károlyné** 30—30 K, **ö.zv. Szabó Sándorné,** **N. N. N. N. 20—20 K,** **Topeczer Albert,** **L. K., N. N. 10 K,** **Szöllősi Mihály** 100, **N. N. 20 K,** olvashatatlán irások ötször 10 K, egyszer 6 és ketszer 5 K, **Pásztor Imréné** 3 kiló kása, **Kroh Vilmos** 1 és fél méter kelme. Továbbá hálás köszönetet mond a nőegylet kötelekbe tartozó árva-ház karácsonyfájára az arvaleányok gyűjtésére adakozó tisztelt választmányi és rendes tagjainak s általában a szives adakozóknak, de mivel sok apró tételből áll s térszűke miatt nem közölhetjük. Nagyobb adományokkal járultak hozzá: a **Jogász- és tisztviselő-kör** 300 K, **Szomjas Gusztávné,** **dr. Tervev Tamásné,** **Sesztina Jenőné,** **Csanak Jenőné,** **dr. Szabó Mihályné** 100—100 K, **Balogh Istvánné,** **Sass Béláné,** **Gonda Dezsőné,** **Fráter Erzsébet,** **Kaszanyitzky Andorné,** **Gyarmathy Istvánné,** **dr. Czako Zsigmondné,** **ö.zv. Lederer Miksáné,** **dr. Hódy Béláné,** **Eöry Mihályné,** **ö.zv. Küller Edéné** 50—50 K; összesen 3500 koronát gyűjtöttek.

— **Iskola-szünet.** Értesítem a t. szülőket, hogy népszámlálás, fahány és járványos betegség miatt a református elemi iskolákban a tanítás január 12-én szerdán reggel 8 órakor kezdődik meg.

— **Az állomási máv. dalárda** folyó hó 31-én az állomás éttermében nagyszabású, vig szilveszter estét rendez délután 6 órai kezdettel. Az est kimagasló pontjai a kiválóan érdekes, itt még nem hallott számokkal tarkított hangverseny, az értékes tárgyakból összeállított tombola, világposta stb. Utána tanc zárórág. Részletes programot szilveszteri számunkban hozunk.

— **Pont éjjel 12 órakor kezdődik az amerikai árverés** a Vigszínház szilveszteri mulatságán. Szemere Gyula sorsolja ki ezen az újévi malacot.

— **A menekültek javára** Bakoczi Gábor törvhat. biz. tag 50 koronát küldött be hozzánk amit rendeltetési helyére juttattunk.

— **Vissza Ukrajnába.** Basch Flivis orosz zsidó, akit Hajdúvármegyéből internáltak családjával együtt, folyamodott, hogy engedjék visszautazni Ukrajnába és szüntessék meg internálását. Csak utközben le ne szokjon!

— **A debreceni Testvér Egyesület** f. évi december 22-én a Dóczy intézet ebédlőjében 157 szegény éhezőt elégitett ki izletes ebéddel s utánna egy-egy karácsonyi csomagot és 30—30 koronát adott rendes segélyezettjeinek. E jótékony vendégséghez szives adományként küldtek: **dr. Szabó Mihály** paprikás szalonját, **Debreceni Lajosné** füstölt kolbászt, **Szikszay Margit** 200 koronát, **dr. Tervev Tamásné** 200 koronát, **Ekli József** 200 k-t, sertésfejet, zsirt, lisztet, burgonyát, **Futó Andrásné** 7 kg. lisztet, **dr. Nagy Kálmáné** 44 drb turósbélest, **Keserő Lajosné** 100 koronát, **Polgári Bálint** 200 koronát és köleskását, **Félegyházy János** 10 kg. babot, 10 kg köleskását, **Hubert Ottóné** gyűjtésből 720 koronát, 95 kg burgonyát, babot, lisztet, **Mihalovics gyógyszerész** 100 koronát, **N. N. 100 koronát,** **N. N. 100 koronát** s többen kisebb természetbeli és pénzbeli adományaikért ezután mond a szegények nevében hálás köszönetet a — Vezetőség.

— **Czipőjavító tanfolyam.** A socialis missiótársulat által Csapó-u. 43. sz. alatt rendezett cipőjavító tanfolyam a villanyvilágításban beállott zavarok miatt 1921. január 3-ig elmarad. Gondoskodás történt azonban arra nézve, hogy a tanfolyam esetleg petroleumvilágítás mellett január 3-án (hétfőn) délután 5 órakor megkezdhető legyen.

— **Engedélyezett gyűjtés.** A belügyminiszter értesítette Debrecen városát és Hajdúvármegyét, hogy a Ferenccsóni Mária-misszió budapesti zárdájának 1 év tartamára megadta a gyűjtési engedélyt.

— **Mennyit ér a zsidóliba?** A balmazújvárosi Görögnyelvtanáról ellopták **Frank Vilmos** gazdasági alkalmazott 4 darab hizott libáját. A káros 6800 korona kárt jelentett be, tehát 1700 koronára becsülte darabját. Finom zsidólibák lehettek!

— **Move-bazár** textil és élelmiszer osztály állandóan nyitva d. e. 9-től 1-ig, d. n. 3-tól 6-ig. Tárgyak felvétele ugyanabban az időben eszközöltetik. **Kossuth-u. 1.** Kaszinóban 1. emelet. Belépti-díj nincs, a perselyt mindenkinek szives figyelmébe ajánljuk.

— **Rendőri hírek.** **Lopások,** Tegnapelőtt este a hatvan-utcában posztoló rendőr előállította a rendőrségi központi ügyeleten **P. B.** fiatalkoru eseléd-lányt, aki egy kendőben burkolt fejűt vitt a hátán. Eljárás indult ellene. **Dr. Keserő Gézané** feljelentést tett a rendőrségen **Nagy Erzsébet** nevű eselédje ellen, aki értékes gyöngygyűrűt és egy pár arany fülbevalóját mintegy 50 ezer korona értékben ellopta és megszökött. A rendőrség a tolvaj eseléd körözését elrendelte.

— **Özv. Tóth Kálmáné** nyakkendő készítő műhelye Péterfia-u. 53. sz.

— **Dr. Bohn Ede** a budapesti fogászati klinika volt assistense fogorvosi rendelését Szent-Anna-u. 9. sz. alatt megkezdte.

— **„Héra”** kézimunkaüzlet, fehérneműjavítóval és **Kolosné** nyakkendőterme Simonffy-utca 5. sz.

— **Olcsón fuvaroz** Debrecen sz. kir. város köztisztviselési és fuvarozási vállalata. **Kossuth-utca 9.** Telefon 481.

— **Eleserélném** jó forgalmu kovácsműhelyemet valami ok miatt, ráfizetéssel, cím a kiadóban.

— **A Hajdudóld Naptárát, ha rendes előfizetőnk nem kapta meg, kiadóhivatalunkban átvetheti. A naptárt teljesen ingyen kapják előfizetőink.**

SPORT

Birkózás. Felhívjuk a birkózással foglalkozó egyesületek vezetőségének figyelmét, hogy a kerületi szövetség január végén válogatott birkózóversenyt rendez: külön junior és külön a senior versenyzők részére. A verseny helyezettjei, valamint a jó formát mutató birkózók meghívást fognak kapni a február 20-án rendezendő birkózóversenyre. — Kerületi előadó.

Szilveszteri előadások

a „VIGSZINHÁZBAN”
délután 5 órai és este
8 órai kezdettel.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményei:
Szerdán a C) bérletnek játsza Buday Honka a „Cigány szerelem” Ilona szerepét. Többi szereplők Bodán, Somlár, Szigeti, Szalma Torma, Nádosy, Heltay.

Csütörtökön A) bérletben megy a „Cigány grófné” Buday Honkával.

Pénteken 31-én Kabaré est lesz a Csokonai színházban, melyen Buday Honka, Bodán, Rác, Nádosy, Witt Böske, Szalma, Szigeti, Torma, Heltay, Kúszler, Kónya lépnek fel szolókkal és tréfákban. Külön szenzáció lesz Mátray tánc.

Egyik meglepetés a másikat követi a Vig-színház Szilveszteri kabaréján, amelynek egyik érdekes trükkje lesz, hogy a „Három a gól” című két felvonásos sportoperett utolsó jelenete alatt a színpadon szereplők és a DFE tagjainak közreműködésével egy izgalmas futballmérkőzés fog lefolyni. A „Három a gól” operettet úgy a Szilveszter délutáni 5 órai előadásán, mint az estin bemutatja a Vig-színház személyzete. A rendezőség arra az esetre is, ha villanyvilágítás nem lenne, gondoskodott külön világításról a kabaré, a táncmulatság tartamára. A tombola iránt is óriási az érdeklődés, mert eddig már 100-nál több érték tárgya van, ami kisorsolásra fog kerülni.

A szerelem mindent legyőz: M. D. Dell „A Sas utja” című világhírű regénye filmen. A főszerepekben Lenkeffy Lea és Fenyő Emil. Bemutatja az Uránia. Előadások 5 és 7-kor. Jegy-érvényesítés.

A párisi nő francia film dráma 8 felvonásban a szép Gaby Deslys főszereplésével. — Ezen a ragyogó szépségű filmen Páris legnagyobb löversenyét, remek tengeri felvételeket, Rómát és Páris tőzsei életét látjuk. Bemutatja az Apolló. Előadások 5 és 7-kor. Jegy-érvényesítés.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Valutaárfolyamok

Budapest, dec. 28. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén a mai napon a következő árfolyamokat jegyezték: Irányzat szilárd, különösen a Napoleont és dollárt keresték. — Márka 802—20, líra 2060—2100, dollár 582—603, szokol 683—95, lei 740—43, Napoleon 1680—800, romanov rubel 299—300, korona dinár 14—30, font 2300, leva 660, lengyel marka 91—92.

A zürichi devizapiacra a magyar koronát 115-el jegyezték.

Román és vegyes lebélyegzésű pénzt legdrágábban vesz **Simon György** Debreczen, Kossuth-utca 11.

DOLLÁRT és mindenféle idegen pénzt, román és vegyeslebélyegzésű

bankjegyeket legdrágábban vásárol **Rankai** bankirodája Debreczen Degenfeld-tér 6. (Kenyérpiacz.) TELEFON 209.

Szabó János

uri szabósága és egyenruházati cikkek raktára Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)

LENGYEL Fest, tisztít

Készíték gallérokat, kését, ingeket, posztos és szolid árban. **F** mindennemű férfi és női ruhákat, gummikabátot minden színre 8 nap alatt **CSAPO-U. 95. Pacsirta-u. sarok.** Felvételi hely **Piacz-utca 63. sz. mosoda.**

A debreczeni kir. törvényszék.

P. 3076—2—1920. szám.

Hirdetmény

A debreczeni kir. törvényszék dr. Kocsis Sándor debreczeni ügyvéd által képviselt Horváth Jenő debreczeni lakos folyamodó kérelme folytán az 1894: XXXI. t.-c. 77. §-ának b) pontja alapján felhívja az ismeretlen helyen tartózkodó Oszeszky Antonia volt debreczeni lakost, hogy férjével Horváth Jenővel az 1918. évi február hó 2. napján a debreczeni állami anyakönyvvezető előtt kötött házasságon alapuló életközösséget a jelen hirdetménynek a hivatalos hirdalában történt másodszeri beiktatását követő naptól számított egy év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a folyamodó keresete következtében a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni.

Felhívja továbbá, hogy tartózkodó helyéről a bíróságot értesítse, mert ellenkező esetben a megindítandó bontóperben új hirdetményi idézés mellőzésével dr. Jóna Kálmán ügyvéd debreczeni lakos, most kinevezett ügygondnok fogja őt képviselni.

Debreczen, 1920. évi november hó 13. napján.

dr. Kesserü s. k. kir. trszéki elnök.

Eladó ház nagy telekkel!

Lakó nincs! Május elsejére beköltözhető!

Tégla épület eszeréppel fedve. — Egy szoba, konyha, kamara, nyári konyha, baromfiól, jövizű kut, konyhakert, gyümölcsfákkal, 300 négyszögöl telek, részben léc, részben vaskerítéssel körülkerítve. Stukaturus és padimentumozott szoba és az épület igen jó karban van tartva.

A vevő részére március 1-re át lesz adva az egész ingatlan beköltözhetőre. Van pedig ez a nagy telkű és konyhakerttel ellátott kis családi ház a Csapó-utca végén levő Vilmos huszárlaktanyához, a laktanya oldalán lefele menve pár perenyire.

Wadházi-ut 54. sz. alatt.

Ezen ház felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, ott költözik meg a vevő, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9.

Hivatalos órák reggel 8 órától estig állandóan!

Pályázat.

A MAGYAR NEMZETI KÖNYV ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT R. T. pályázatot hirdet az üresedésben levő könyvelői állásra.

Megkívánatlik a kettős könyvvitel en való jártasság. Előnyben részesülnek azon pályázók, kik hasonló vállalatnál már alkalmazásban voltak.

Pályázati kérvények a fizetési igény feltüntetésével az igazgatóságához címezve f. hó 28-ig adandók be. Ugyanott bővebb felvilágosítás nyerhető. Az állás január 1-én elfoglalandó.

Apró hirdetések.

RONGYOT mosottat, keresek megveveire, 20—25 kilót napi áron. Cím a kiadóban

Konyár község határában 4 hold szőlőtelep, fél hold csemegés, 2 hold konyhakerti veteményre való föld, a szőlő különféle fajokról van, házzal és istállóval ellátva eladó. Bővebb felvilágosítást ad özv. Saja Józsefné Konyár Biharm.

Egy szép fiadzsos lójaka eladó. Értekezhetni Széchenyi-utca 4. E.

Tanár nyelvkekből vagy hegedűből oktatást ad. Címe a kiadóban. E.

Forgács István műorás Bádogyos-u

Villany-motor

1-5 vagy 2 lóerőset keresünk 4—5 hétre berbe esetleg megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. Villanymotor jelígre

Olcsó ház melyen leszállított árért elköltözés miatt sűrgősen eladó Csapokert, Apponyi utca 40. Azonnal beköltözhető.

Kováry és Altmann szűsők, Piac 42. Pannónia épít. let. Barmilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Aranyat mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám 1. emelet

MAKULATURA 50 kilogramos rétélekben eladó a kiadóhivatalban

130 koronát fizetek az arany grammjáért Arany Bika bérház Krámer

Bélyeggyár és vésőintézet P-ULÓ 1. Bathányi-utca 22. Telefon 1365.

Debreczeni Gazdák Bankja Részvénytársaság, Kossuth u. 17. Kölcsonoket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és berbe ad (safé deposit) páncélre keszket. Takarekpénztár és bankügyletek minden ágazataval foglalkozik. — Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Két menekült tisztviselő január 1-re bu- tozott szobát keres — esetleg ellátással Ajánlatok „rendes” jelígre a kiadóba

Koros Sándor férfi-szabó üzletében Piac-u. 66. Saját készítésű elegáns férfi hirtők kaphatók

Tölgyfaronk

1 éves vágásu 200 cm. hosszú 15—30 cm. vastag, valamint Bikkfa boksa szén teljesen száraz, ömlesztve vagontételekben azonnali szállításra kapható

Polyánszky Oroszt

tűzifa és szénkereskedőnél Piacz-utca 58. Telefon 182.

El. sz. 693—1920—21.

Versenyfárgyalási hirdetmény.

A debreczeni m. kir. tud. egyetem tanácsa ezennel nyilvánosan ar- lejtestést hirdet a debreczeni m. kir. tud. egyetemi ifjúsági sporttelep még hiányzó

a) földmunkáira, b) a futópálya kiépítésére d) víztelenítő árkok kiépítési munkáira.

A kiviteli tervek és műszaki műveletek megtekinthetők a debreczeni m. kir. tud. egyetemi építkezések építésvezetőségének irodájában, — (Nagyerdő, Vilmos császár-körut), — ajánlati költségvetési űrlapok, a készkiadások megtérítése mellett, naponta d. e. 10—12 órák között ugyanott átvehető.

Az ajánlatok zárt borítékban leg- később **1920 december 28-án**, déli 12 óráig az építésvezetőség irodá- ban benyújtandók.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a versenyfárgyalás napjától számítva 20 napig maradnak kötelezettségben.

Az egyetemi tanács fenntartja ma- gának azt a jogot, hogy a meghir- detett munkáknak esetleg csak egy részét adhassa vállalatba.

Debreczen, 1920 dec. 14-én.

POKOLY JÓZSEF egyetem e. i. rektora.

Sestakeri szőlő

Andrássy-uton 900 négyszögöl kítőnő termeszőlő gyümölcsösével, körül lugassal jövizű szivattyus kut és nádas pajtával eladó, Dezső László irodája Maróthy-u. 19.

IRODISTANÓ

kinek a könyvelésben jártassága van, felvétetik lapunk kiadóhivatalában. — Gyorsírásban jártasság megkívántatik. Előnyben részesülnek, kik már hasonló vállalatnál alkalmazásban voltak. — Az állás azonnal elfoglalható. Bővebb felvilágosítás a kiadóban, Piacz-utca 59.

Eladó ház

Nyil-utcán modern újház 6 szobával. Vétel esetén 1 szoba, konyha, világos t. nce azonnali beköltözésre eladó Dezső László irodája Maróthy-u. 19.

Csaladi ház

Appalfy-utcán 4 szobás családi ház nagy udvar, villany vízvezeték beköltözhető lakással eladó Dezső L. irodája Maróthy 19.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában Jelentkezni lehet Piacz-utca 59